

Nr 122.

Av herr **Asplund**, om höjning av stämpelavgiften för mutsedlar och viloståndsresolutioner.

Stämpel- och lösenavgifter för mutsedlar och viloståndsresolutioner hava ända sedan år 1883 utgått med följande oförändrade belopp:

	Stämpel	Lösen
för mutsedel.....	kr. 10: —	kr. 1: 50
» viloståndsresolution för varje utmål och år, som avses i densamma: då den beviljas av berg- mästare	» 5: —	» 2: —
då den beviljas av kommerskollegium	» 10: —	
Antalet beviljade mutsedlar och vilostånd har varit		

Åren	Mutsedlar	Vilostånd, i regel à 4 år, beviljade	
		av bergmästare:	av kommerskollegium:
1911	865	205	65
1912	1,584	228	120
1913	2,023	204	272
1914	1,692	221	81
1915	2,204	232	50
1916	2,605	428	40
1917	3,161	285	96
1918	3,515	302	44
1919	2,149	479	51
1912—1919	19,798	2,584	819
Medeltal per år	2,200	287	91

Bortser man därifrån att en del av dessa mutsedlar och resolutioner, såsom beviljade åt kronan som inmutare, varit befriade från avgifter, har således i medeltal årligen erlagts för dessa handlingar:

Bihang till riksdagens protokoll 1921. 3 saml. 36 häft. (Nr 122—125.)

För av bergmästarne utfärdade	Stämpel, tillkommande kronan	Lösen, tillkommande bergmästarne
mutsedlar 2,200 st.	kr. 22,000	kr. 3,300
viloståndsresolutioner 287 st. ... »	5,740	» 574
Summa kronor	27,740	3,874

för av kommerskollegium utfärdade viloståndsresolutioner 3,640 kr.

Övriga av bergsstatens befattningshavare utfärdade stämpel- och lösenbelagda expeditioner inbringa ej så stora belopp, att det här ansetts nödigt medräkna desamma.

Till bergsstatstjänstemännens avlöning åtgick oberäknat de sista årens dyrtidstillägg årligen under tiden före 1912 33,000 kronor och under åren 1912—1919 44 250 kronor. Efter bergsstatens från början av 1920 genomförda omorganisation, därvid de förut endast med expektansarvoden avlönade gruvingenjörerna erhållit full avlöning med åtföljande tjänstgöringsskyldighet och ordinarie skrivbiträden blivit anställda, äro statens årliga utgifter för bergsstaten, oberäknat utgående dyrtidstillägg, 95,200 kronor.

Medan sålunda under tiden före 1912 statens ovannämnda stämpelinkomster täckte en väsentlig del av omkostnaderna för bergsstaten, i medeltal 84 % och under åren 1912—1919 dessa inkomster ännu utgjorde över 62 % av utgifterna, så utgöra de efter 1920 års ingång, under antagande av samma antal mutsedlar och resolutioner per år som förut, endast 29 % av utgifterna, oberäknat dyrtidstillägg.

Då beträffande andra ämbetsverk, vilkas arbete till väsentlig del består i meddelande åt enskilda av vissa förmåner och rättigheter, exempelvis patent- och registreringsverket, omkostnaderna helt eller till väsentlig del täckas av stämpel- eller andra avgifter, så bör här ovan påpekade missförhållande beträffande bergsstaten och dess verksamhet snarast undanröjas. Det kan icke vara rimligt, att staten fortfarande underlåter att genom tillräckligt höga avgifter direkt å upplåtelsehandlingar, som till äventyrs åt upptäckarne eller sökandena upplåta mycket stora värden, göra sig så långt möjligt är betald för sina utgifter för underhållet av det ämbetsverk, vars huvudsakliga uppgift det är att öva tillsyn över den sålunda gynnade näringen.

Även rent praktiska motiv tala för en höjning av ifrågavarande stämpel- och lösenavgifter. Medan det lagstadgade försvarsarbetet å en inmutning förr i tiden i allmänhet kunde utföras för en kostnad av femtio kronor per år, måste man numera beräkna en kostnad av ungefär 150 kronor för

samma arbete. Detta utgör en stark lockelse för alla dem, som göra inmutningar mera för att förtjäna på försäljning av desamma än av intresse att undersöka fyndigheterna och få en brytning till stånd, att i stället ideligen ånyo inmuta fyndigheterna, då man undslipper med en utgift av kronor 11: 50 per mutsedel och år. Beträffande avgiften för vilostånd är ju också missförhållandet till nuvarande arbetskostnader alltför stort.

Jag anser därför, att såväl för täckande i mesta möjliga mån av statens ökade utgifter för bergsstaten, som för motverkande av mutsedelsjobberi, starka skäl förefinnas för en ökning i arbetskostnad motsvarande tredubbling av förut omförmälda stämpel- och lösenavgifter för mutsedlar och viloståndsresolutioner. Efter en sådan tredubbling skulle, under antagande av förut angivna medelantal för mutsedlar och viloståndsresolutioner per år, statens inkomster av desamma bli:

	Stämpel	Lösen
Mutsedlar, 2,200 st.	kr. 66,000	kr. 9,900
Vilostånd, beviljade av bergmästarne, 287 utmål à 4 år	» 17,220	» 1,722
Summa kronor	83,220	11,622

Av lösen få bergmästarne behålla högst 1,000
kr. var kr. 6,000
medan staten erhåller återstoden kr. 5,622

Summa inkomster för staten av bergsstatens
verksamhet kr. 88,842 motsvarande
93 % av statens utgifter för bergsstaten, oberäknat utgående dyrtidstillägg.

För viloståndsresolutioner, beviljade av kommerskollegium, skulle erhållas årligen i stämpelavgifter 10,920 kronor.

Då detta förslag berör såväl stämpelförordningen som förordningen om expeditiöslösen, torde detsamma böra uppdelas på två motioner.

Jag får sålunda i denna motion föreslå,

att riksdagen ville besluta sådana förändringar i 1 § av kungl. förordningen den 19 nov. 1914 angående stämpelavgiften, att stämpel för mutsedel höjes till 30 kronor och för viloståndsresolutioner för varje gruvutmål och år, som avses under 1 avd. till 15 kronor och under 4 avd. till 30 kronor.

Stockholm den 21 januari 1921.

C. I. Asplund.